

ACC. N:R. M. 9875: 1-3.

Landskap: Småland Upptecknat av: Jan-Öjvind Swahn

Härad: _____ Adress: _____

~~Societ~~ Växjö stad Berättat av: Hr E. Svensson

Uppteckningsår: 1944 c:a
Född år 1885 i Växjö

Affären, affärsliv.

s. 1-3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 9875:/4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Affärer, affärsliv.

Den förnämsta affärsgatan var Storgatan och Kungsgatan och Sandgårdsgatan. Där låg J.E.Bergs speceri-och manufakturaffär, Lindgren & Brandt och Brandts vinhandel. Nykvists låg mitt emot Lindgren och Brandt. Gatorna var ej stensatta. "Bergens" var den affär som var mest frekventerad av bönderna. Där kunde stå ett femtital vagnar och hästar. Hjellströms på Sandgårdsgatan sålde allt möjligt. Snus-Lundgren hade sin affär litet längre ner på samma gatan. De flesta affärerna var diverseaffärer. Kring år 1910 började det uppstå specialisering inom affärerna. Affärerna öppnade sju och stängde 20. Skyltningen var ej så mycket med, inte så det lyste upp. Skyltfönstren började bli allmänna på 90-talet. Mer reklam och skyltning blev det efter 1912 ungefär. Annonser i tidningar var regel. Skyltar utanför affärerna också. Varorna kom med tåg i allmänhet, och affärerna hade magasin inne på tomterna. Här i affären var vi 18-20 biträ-

ACC. N:R M. 9875:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

den. Vi var tre i packhuset, och dessutom en kusk och tre hästar. Lönen var maten och fem-till sexhundra kronor per år ner till 200 kronor per år. Frukostrasten inföll mellan 10 och 11 middagen 3 - 4, varvid vi åt hos chefen i två matlag. Kvällssvarden var ungefär klockan 20, när det var slut i affären. Vin och porter sålde vi. Sill- och sirapstunnor stod i laggerrummet. Man hade inga kassaapparater, bara en låda för pengarna. Kassaapparaterna kom med 1900-talets början. Vågar var naturligtvis allmänna, och det var balansvågar. De moderna vågarna kom ej förrän 1925. Belysningen i affären ombesörjdes av fotogenlampor som satt i taket i butiken, två stycken. Även uppvärmningen skedde genom fotogenapparater. 1907 kom det elektriska ljuset. Allting såldes i lös vikt, allting vägdes upp. När man skulle köpa fotogen eller sirap fick man ha med sig en kruka eller en burk. Man slog in i makulatur i ark, vitt och brunt. Prutning var mycket vanlig. Nästan alla hade kredit, och till exempel bönderna betalade höst och vår, stadsborna däremot var månad.

ACC. N:R M. 9875:3.

Kaffet kostade 1,10 kilot, socker c:a 67 öre, toppsocker såldes i bitar på 4 eller 7 kilo. Kaksocker var en stor artikel, det såldes i skivor och var mycket hårt. Alla biträdena låg på kontoret. Dagen började med att man gjorde i ordning fotogenlamporna. Särskilt vid marknaderna hade vi väldigt mycket att göra.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV